

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K.P.I.

Leto XI. šte. 13 (526)

TRST - PETEK 4. SEPTEMBRA 1959

Posamezna šte. 25 Lir

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
TRST, ulica Capitolina 3; telef. 44-046 in 44-047
Odgovorni urednik: RUDOLF BLAZIČ (Biagi)
Založništvo „DELO“ tiska tip. Riva ul. Torrebianca 12

11., 12. in 13. septembra bo prvi pokrajinski Festival „l'Unità“ v javnem vrtu na Pončani

Prispevajte
v sklad

našega
tiska

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K.P.I.

Leto XI. šte. 12 (525) TRST - SOBOTA 11. JULIJA 1959 Posamezna šte. 25 Lir

UREDNIŠTVO

IN UPRAVA:

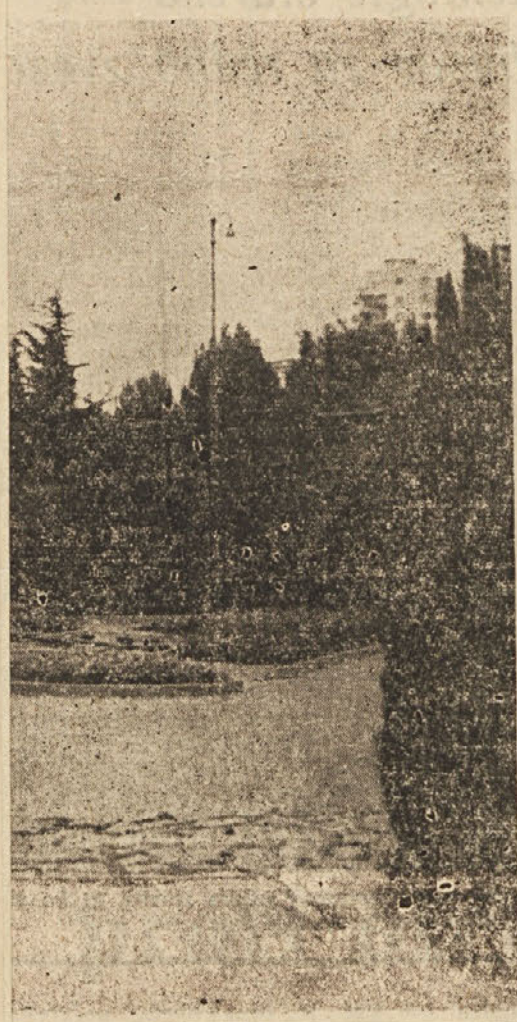
TRST - ul. Capitolina 3
Telefon 44-046 in 44-047.

Odgovorni urednik:
RUDI BLAZIČ (BIAGI)

Izdaja založništvo „DELO“
tiska tip. Riva

Prazniki tiska

TRZACANI
udeležite se praznikov
komunističnega tiska!
V nedeljo, 12. julija bo
praznik
sekcije TOMAZIČ
v ul. Sette fontane
in sekcije
BARRIERA
v Ljudskem domu v ul.
Madonnina 19.
Prihodnjo nedeljo, t. j.
19. julija bo
v istem ljudskem domu
praznik tiska
sekcije SV. JAKOB
Istega dne bo praznik
tiska tudi pri
SV. BARBARI
Povsod bodo na pro-
gramu razne šaljive točke
in zabavne igre.
Pridite in ne bo vam
žal!

se vsi estacije

ani pokrajinski festival „l'Unità“.

o postala slavnostna manifestacija
prebivalci in vsemi, ki hočejo mir,
Trsta.
za naš tisk in kritje stroškov Fe-
stov.

nami in prijatelji prišli na Festival
o in „Lavoratore“, ki so bili vedno

krepitev bratske enotnosti, ki so jo
dih trenutkih podpirali in branili

n zaupanjem na srečanja miru, ki
ristanek pobudam, ki lahko za ved-
k s tem, da se strnete okrog listov,

Spored Festivala

Petek, 11. septembra

Otvoritev Festivala ob 17. uri.

Svira orkester s Pončane — kotichek plošč.

Ob 20.30 nastop orkestra, ki ga sestavljajo nekateri godbeniki od
RAI-TV pod vodstvom Gina Cancellija. Poje HIDE MAURI. Nastop dila-
tantov in novincev. Na sporedu znane stare in novejšje tržaške popevke.
Na dražlišču ples do 23.30.

Sobota, 12. septembra

Vrt bo odprt od 9. do 13. za ogled standov z brezplačnim vstopom.
Otvoritev ob 17.

Ob 18. uri predstava za otroke.

Ob 20.30 PLES ob spremljavi orkestra pod vodstvom G. Cancellija.
HILDE MAURI bo zapela popularne pesmi, ki so žele največ uspeha na
zadnjem festivalu v San Remo in Neaplju.

V teku večera bo posebna žirija kritikov, slikarjev in žurnalistov
izvolila „Miss Vie Nuove“. Bogate nagrade za dekleta, ki se bodo udele-
žila tekmovanja.

Ob 23.30 zaključek večera.

Nedelja, 13. septembra

Otvoritev ob 9. uri.

Ob 10. uri turnir „briskole“. 1. nagrada pršut, 2. zaboj steklenic
piva, 3. dve steklenici prvovrstnega vina, salama in slaščice. Vpisovanje
(400 lir za vsaka dva igralca) se sprejema v uredništvu „Unità“ do če-
trtka 10. septembra, pozneje pa v standu 7 na Festivalu.

V jutranjih urah bo tekma v peš hoji po okraju Pončana.

Ob 15. uri bo šla godba Rinaldi po okrajih Sv. Jakob, Barriera
in Pončana.

Ob 16. uri nastop godbe na pihala, pevskih zborov in solistov.

Ob 18. žrebanje velike tombole, ki jo organizira pokrajinski ANPI.
Dobitki so naslednji: I. tombola 50.000 lir, II. tombola 25.000 lir, cin-
kvina 15.000 lir, kvaterna 10.000 lir.

Karte, ki stanejo 50 lir, bodo dane v prodajo čez nekaj dni.

Ob 19. uri

Zborovanje

Od 20.30 do 23.30 PLES ob spremljavi orkestra pod vodstvom Gina
Cancellija.

Vstopnica (100 lir na osebo, otroci do 14 leta brezplačno) daje pra-
vico prisostvovati vsem predstavam, do vstopa na plesišče in pravico do
bogatih nagrad, ki bodo izžrebane vsak večer z vstopnicami.

Našim bralcem

„DELO“ bo začelo po-
novno redno izhajati
prihodnjega septembra.
Do tedaj bodo od časa
da časa izhajale izred-
ne številke lista v manj-
šem formatu. Tako je
sklenilo vodstvo naše
federacije.

Za redno izhajanje
našega lista so potrebna
velika denarna sred-
stva. Zato je treba, da
si tovariši živo vzame-
jo k srcu ta problem.
Potrebno je, da se na-
črtno organizira kam-
panja za nabiranje pri-
spevkov, tako v mestu
kot na deželi.

Istočasno z nabi-
ranjem prispevkov pa je
potrebno, da se pridobi
za „DELO“ nove bralce,
nove naročnike. Čimveč
izvodov časopisa bomo
prodali, tem manjši bo-
do stroški pri izdajanju
in založništvo bo tem
lažje poskrbelo tudi za
izboljšanje vsebine li-
sta. Zato nam tovariši
tudi v tem pogledu na-
pravljajo konkretne načr-
te.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

omejili le na nekatera, ki so
bistveno važnejša.

Predvsem je treba imeti pred
očmi, da vsakoletna kampanja
za komunistični tisk ali mesece
komunističnega tiska ni le na-
vada kampanja, združena z
raznimi pobudami in veselica-
mi, katerih namen je širiti ko-
munistični tisk in nabirati zanj
potrebna sredstva, temveč gre
tudi za zelo važno politično
kampanjo. Letošnje poletje nam
nudi nešteto važnih dogodkov,
o katerih je treba, da sprego-
vorimo nekaj več, da jih v pra-
vilni luči obrazložimo javnosti,
kar se da najuspešneje dose-
či prav preko našega tiska.
Predvsem moramo poudariti
dejstvo, da je nujno potrebno
letosnjo kampanjo za tisk zdru-
žiti s splošno politiko, ki jo vo-
di naša partija v pogledu borbe
za mir, demokratične svobo-
ščine in gospodarski preporod
našega mesta in ozemlja. Isto-
časno mora biti naša kampanja
za tisk tesno združena z akci-
jami, ki jih vodi naša federaci-
ja za učvrstitev organizacije in
za uresničitev številčno močne
partije.

Med nami kroži nešteto časo-
pisov in najrazličnejših publika-
cij, ki na najbolj prefinjen na-
čin skušajo potvarjati dejstva
in si prizadevajo spraviti tudi
naše ljudi na zgrešeno pot. Po-
leg teh je tudi radio, ki je zna-
no trobilo demokristjanskega
monopola in ki se odlikuje po
svoji pristranosti, tendencioznosti
in zlonamernem potvarjanju re-
sniče.

Proti vsem tem časopisom in
proti radiu vodi komunistični
tisk težko borbo.

Slovenski komunisti na Tr-
žaškem imamo samo naše „DE-
LO“. Zato je njegov pomen tem
večji, istočasno pa je borba, ki
jo vodi naš list tem pomembnej-
ša, a obenem zelo težka.

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

Komunisti že deset let vzorno upravljajo občino Milje

Poleg dolinske slavi letos tudi miljska občina desetletno nepretrgane komunistične uprave. Naš varniš Giordano Pacco vodi že deset let eno izmed največjih podeželskih občin, ki je v obdobju od prvih občinskih volitev leta 1949 pa do danes korenito spremenila svoje lice. Zato gledajo lahko naši upravitelji z zadoščenjem in ponosom na delo,

zgradili nove šole v Miljah, Božičih, Sv. Barbari in Zavljah in to obvezo so tudi izpolnili, bodisi kar se tiče novih šol, kot tudi potrebnih sredstev.

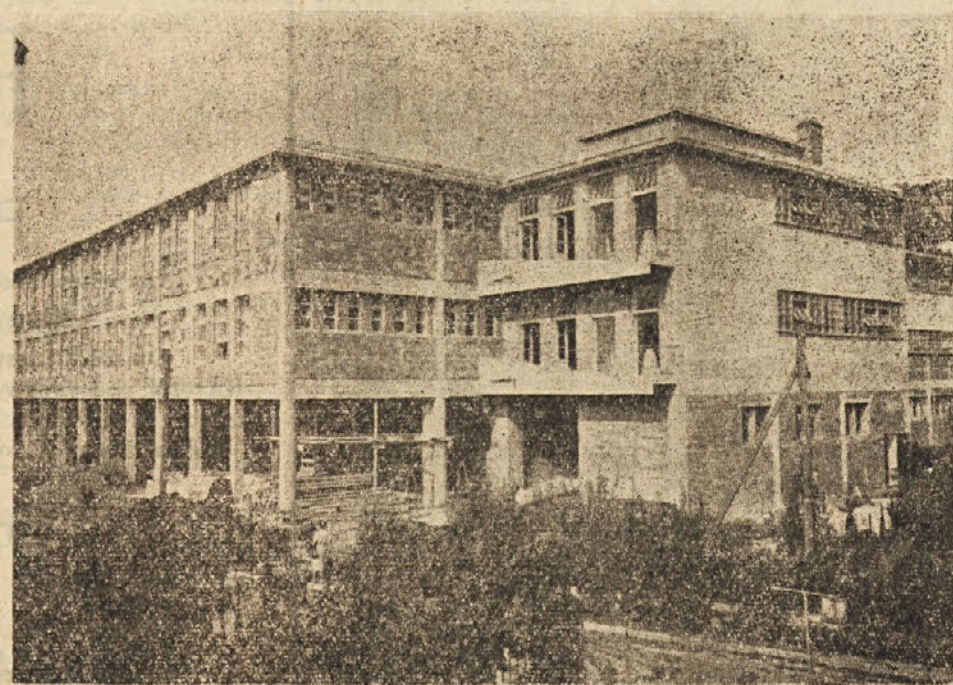
Komunistični upravitelji so nadalje temeljito uredili vprašanje občinskih cest, ki so bile pred desetimi leti v zares obupnem stanju, bolj podobne kozjim stezam kot pa cestam. Danes so skoro vse ceste asfaltirane, vasi so povezane z Miljami z rednimi avtobusnimi programi, ki jih prej ni bilo. Edini avtobus, ki ga je imelo občinsko podjetje ACNA, je bil neuporaben, medtem ko ima danes podjetje osem avtobusov, ki vozijo na rednih dnevnih progah. Trst-Campore in Trst-Lazaret. Po zaslugi naše uprave je bila v središču Milj zgrajena nova moderna avtobusna postaja in vse vasi imajo pokrite čakalnice za potnike.

Leta 1949 je bilo treba rešiti tudi vprašanje doma počitka za onemogle starčke, ki so imeli takrat svoj dom v neki stari in higijenski pogojem neodgovarjajoči stavbi. Nova uprava si je toliko prizadevala, da je dosegla gradnjo nove moderne stavbe, kjer biva danes kakih sto starčkov za katere je vsestransko preskrbljeno.

Tudi vprašanje preskrbe z vodo je bilo v desetih letih naše uprave rešeno v splošno zadovoljstvo. Med tem ko je prej vodovod oskrboval samo središče občine, imajo danes napeljavno vodo povsod. Nova uprava je zgradila tudi javne pralnice in moderno javno kopališče v Miljah.

Sedanji upravitelji so posvetili veliko pozornost tudi problemu kanalizacije in javne čistilnice ter razsvetljave tako, da je danes v

- ◆ Velike spremembe od 1949 do danes
- ◆ Nove šole, asfaltirane ceste
- ◆ Skrb za onemogle starčke
- ◆ Osem avtobusov za redno zvezo s Trstom

V Miljah bo že letos dograjena nova moderna šolska stavba, ki bo služila za razrede nižje srednje šole

občini na cestah trikrat več žarnic kot jih je bilo pred desetimi leti. Kanalizacija je bila urejena v Miljah, Zavljah, pri Sv. Roku in Sv. Barbari, pokrili so potok Fugnan ter tako odpravili neznosen smrad, ki se je širil iz umazane vode, razen tega pa se više danes nad pokritim potokom nova cesta.

Prostor nam žal ne dopušča, da bi nadaljevali z naštetim velikega šte. vila večjih in manjših realizacij, ki so bile izvedene v zadnjih desetih letih.

Predno zaključimo bežni pregled tega kar so komunisti uresničili v desetih letih v Miljah, moramo še

omeniti — kar je brez dvoma isto tako važno kot že omenjena dela — novo ozračje, ki se je ustvarilo v tej občini, lahko rečemo takoj po prvih volitvah, ko so prišli komunisti v upravo in sicer ozračje tesnejšega stika med upravitelji in občani, ki so se kmalu z lastnimi očmi pričeli o poštenosti, vest-

nosti, požrtvovalnosti in čuti odgovornosti tistih, ki jih je ljudstvo izvolilo. Ustvarilo se je ozračje zapiranja in spoštovanja, solidarnosti in sodelovanja, kar je sad demokratične in ljudske politike, ki jo vodi komunistična uprava nepretrgoma že deset let v korist občine in vseh občanov brez razlike.

Kako se razvija kampanja denarnih prispevkov za naš tisk

En od poglavitnih ciljev, ki ga moramo doseči, da bo kampanja tiska res uspešna, je nabiranje denarnih prispevkov. Naši listi: «Unita», «Delo» in «Lavoratore» nimajo za sabo ne bank in ne monopolov ki bi jih podpirali, kot podpirajo določene liste. Edini naši podporniki so delovni ljudje. Zato je potrebno, da dajo vsi tovariši svoj prispevek, da bomo čimprej dosegli letošnji cilj v tej akciji, ki je 3 in pol milijone lir.

Tudi pri nabiranju prispevkov kot pri drugih akcijah kampanje so velike in male sekcije, ki so se lotile tega dela z vso resnostjo in po točno določeni načrtu, zato so tudi dosegle prve dobre rezultate. Imamo pa tudi sekcije, ki so z nabiranjem prispevkov v zastanku.

Tovariši v Logu so n. pr. že dosegli in presegli cilj z 231%, sledita Domjo s 119% in Gropada-Padriče s 113%. Kar se tiče mestnih sekcij imamo Pončana, kjer niso več daleč od cilja 120 tisoč lir; nabrali so že 104.470 lir in se obvezali, da bodo dosegli cilj do dneva pokrajinskega festivala. Med poduhne so tovariši s Pončana uvrstili letos nekaj izletov.

V sekciji Curiel se odlikuje celica občinskih namestencev «Visintina». Tovariši omenjene celice so presegli postavljeni cilj 30 tisoč lir prav na dan veselice tiska, ki je bila v nedeljo. Zadovoljivo napreduje tudi nabiralna akcija celice «Sbisas», ki je nabiranje prispevkov povezala s prodajo knjig.

V zastanku je letos sekcija Barriera, čeprav so se nekateri tovariši kot Vardabasso in še dva druga res potrudili in nabrali že precej denarja pri trgovcih. Tudi v Skednju in pri Sv. Ani so tovariši že obiskali precej trgovcev, ki jim niso odrekli svojega prispevka. V sekciji Sv. Ane se je še posebno odlikoval tov. Giacomini.

V sekciji Sv. Jakob so dosegli 37%. Zgleda pa, da priprav-

► Cilj 3.500.000 lir

► Log, Domjo, Gropada, Padriče presegle cilje

► Delo v mestnih sekcijah

► Priporočilo žamudnikom

ljajo tovariši za prihodnje dni presenečenje. Vsekakor pa je celica Morgan že dosegla svoj cilj.

V Rojano so dosegli skoro 50%, na tej poti so tudi v Sv. Krizu. V Trebach (kot tudi v Domju) so tovariši obiskali skoraj vse družine v vasi, ki so pripadale vsaka po svojih močeh tako, da je trebachska sekcija tik pred ciljem. V Miljah so nabrali do sedaj 111.570 lir od določene vsote 300.000.

Zaostali naj pohitijo

Imamo nekatere sekcije, kot Pradolongo, Tomazič, Magdalen, Kolonkovec, Sv. Ivan-Podlonjer, ki so poslane le majhne vsote, čeprav imajo sekcijski administratorji nabranega že precej denarja, ki ga hočejo izročiti na festivalu. Tovarišem priporočamo naj denar pošljejo čimprej, ker bodo njihovi rezultati služili kot vzgled in vzpodbuda drugim sekcijam, ki še vedno... spijo.

Sekcije Prosek-Kontovel, Nabrežina, Devin, Sempolaj, Dolina, Boljunc, Mačkopolje, Rocol, Sv. Vid, Bane in Konkanel niso še poslane nobenega zneska. Isto velja za večino celic v tovarnah, razen celice pri Acegat. Omenjenim priporočamo naj se zdravijo in gredo na delo; do sedaj nabrane vsote pa naj takoj pošljejo osrednji upravi.

To je v glavnih oblikih doseženi potek nabiranja prispevkov. Zbrati moramo 3 in pol milijone lir. Vsi komunisti se morajo čutiti obvezane, da do

sežejo njihove sekcije cilj do dneva otvoritve našega pokrajinskega festivala. Sekcije, ki so na prvih mestih, naj z isto vnemo nadaljujejo začeto delo, da bodo pravočasno dosegle in tudi presegle svoje cilje. Doseženi in preseženi cilji postavljeni cilj — to mora biti geslo za slehernega komunisto.

Tovariši naj si vzamejo za vzgled voditelje sekcij Pončana, Barriera, Pradolongo, Milje, Sv. Jakob in še druge, ki so se obvezali, da bodo dali za tisk, nekateri enodnevno plačo, drugi pa večje zneske. S tem so pokazali svojo predanost našim časopisom in dokazali, da se popolnoma zavedajo važnosti, ki jo ima za naš tisk nabiranje prispevkov.

Če bodo šli tudi ostali tovariši po tej poti in sledili vzgledu, uspeh ne bo izostal in dosegli bomo gotovo končni cilj.

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Svedski par pride na poroko potovanje v Montecarlo in v poročenco gresta seveda na igralnico.

«Tregala bi tisoč frankov reče žena, adaj mi jih, prosim. Stavila bom na število svojih let.»

Zamorčki

JAROSLAV
HAŠEK

moja velikanska vreča se je polagoma polnila, polnila tako dolgo, dokler ni prišlo do katastrofe. Ravno tisti dan ko sem zamenjal drobšč za debeli denar, sem ugotovil, da imam deset goldinarjev.

V Zagaju je bilo prošenje. Matej in jaz sva šla, da vidiva komedijante. Vrečo z denarjem, ki je bila podobna pasu, sem nosil s seboj. Imel sem jo na golem telesu, celo spal sem z njo. Matej je dobil od očeta za prošenje desetico, jaz pa od strica.

«Matej,» sem rekel, «predlagam, da dava vsak od svoje desetice pet krajcarjev za odkup zamorčka. Jaz bom dal. Ostalih pet krajcarjev pa bova zapravila.»

«Saj nisem neumen, da si zaradi takega suznja pokvarim prošenje, ti o- se,» mi je govoril Matej. «Ti delaš kaj hočeš, jaz pa hočem zapraviti ves de- nar.»

Prošenje je bilo imenitno. Komedijanti, vrtiljaki, gugalnice, marcipan, streljše, rokoborbe... Matej je zapravil desetico in odšel žalosten domov. Jaz pa nisem zapravil nič. Še sem imel svojo desetico.

Ko je Matej odšel, sem začel uživati. Vozil sem se z vrtiljakom, najedel sem se marcipana... Potem sem segel po zaupnem mi denarju za nakup in krščenje malega zamorčka. Do večera sem zapravil dva goldinarja...

Naš gospod katehet je rad kartal. Tistega dne, ko sem ponesel del za- upanega mi denarja, je igral vse popoldne «enaindvajset», in sicer z gospo- spodom učiteljem. Z gospo- spodom župnikom in z gospo- spodom predsednikom ob- čine v gostilni moškega strica. Karta mi ni šla. Zgu- bil je še zadnji goldinar, ko sem stopil v gostilno obtežen s sladkarijami in slabo vestjo.

«Pojdi z menoj ven,» mi je rekel. «Rad bi s teboj gredel v Egipt, v Aleksandrijo. Tam bodo za nas molili in tudi zame, ker sem vas pripravil do tega, da imate kakega zamorčka. Če imate od vas kak prihranek, naj ga takoj odda, kar ne smemo pozabiti, da si ti ubogi brezbožnik ne želi nič boljšega kot to, da bodo čimprej krščeni.»

Od tistega dne smo začeli zbirati denar za zamorčke. Razumljivo, da to ni minilo brez udarcev s pestmi in brc. Sin pred- sednika občine se je hvalil, kako bi lahko on, samo če bi le hotel kupil zase celega zamorčka. Za- to smo mu mi razbili nos. Kupljeni zamorček bo pripadal vsemu razredu in bo šel od hiše do hiše, kjer se bo hranil. Povsod se bo zahvaljeval za to, da je postal nazadnje krš- tjan. Mi pa ga bomo ob- stajali in zagrabili. Vo- lili ga bomo na povodcu, on pa se nam bo zahva- ljeval, da smo ga kupili in krstili.

In tako smo zaradi te «zabave» zbirali krajcarje. Meni so moje funkcije blaginjske vsi zavidali. Denar sem moral nositi vedno s seboj, otroci pa so mi sledili povsod, samo da ne bi kaj zapravili v trgovini pri Zidu za me- dene kolače, sladkor na špižli, vžigalice in druge predmete, ki bi me mogli zapeljati na pot zločina.

V prvem trenutku so starejši ljudje mislili, da so vsi šolski otroci pono- reli. Kajti vsak otrok, ki je prišel domov, je zahte- val od staršev krajcarje za gospoda kateheta, ki jim bo kupil za dvanajst goldinarjev zamorskega brezbožnika in ki ga bo za teh dvanajst goldinarjev krstil. Medtem pa se je vsa zadeva pojasnila. Ba- bice so točile solze, vsi dedi v Zubnici pa so se veselili, kako bo mali za- morček hodil z njimi v cerkev in pel z njimi po- božne pesmi. Ko pa se je najpobožnejši ded Švejar napil v gostilni žganja, je rekel: «Ko bo tisti za- morček zrasel, ga bomo izvo- lili za poslanca katoliške stranke.»

Krajcarji so se naglo kopičili. Nekdo si je otr- gal od desetice, drugi je zopet dajal po štiri krajcarje, kratko in malo,

V morskih globinah še nepoznani viri prehrane človeštva

Zamisel o izkoriščanju rastlin, ki rastejo v morjih, je še razmeroma nova, saj se je poro- dila šele pred dvema desetletje- ma. Na to zamisel so prvi pri- šli Japonci, ki so, bolj kot dru- gi narodi sveta, navezani na prehrabene vires, ki izhajajo iz morja.

Oceanske globine skrivajo ve- like množine drobnih rastlin- skih in živalskih organizmov, ki prosto plavajo v vodi. Za te organizme obstaja skupen izraz: plankton.

Raziskovalci so ugotovili, da so nekatere zelene alge bogat vir človeške hrane. Te alge vsebujejo organske snovi, belja- kovine, maščobe in ogljikove hidrate, ki so nujno potrebne sestavni del človeške prehrane.

Analize so pokazale, da so be- ljakovine, maščobe in ogljiko- vi hidrati pridobljeni iz teh rastlin glede kalorij enakovred- ni istim snovem živalskega izvo- ra.

Japonski jedilnik vsebuje različne vrste alg. Med drugim poznajo Japonci alge «noris», ki jo uporabljajo kot neke vrste zelenjave za prikuho. Alge «no- ris» so po naključju odkrili ja- ponski ribiči. Do tega odkritja je prišlo takole: Na bambusovem protju so ob neki priliki opazili, da se razvija zelo oku- sna zelenkasta rastlina. Neki ri- bič je zasadil nekaj bambusov- vih palic v zalivsko plitvino pri Tokju. V kratkem so bila bam- busova stebila vsa pokrita z ze- lenimi algami, ki so se naglo množile. Domisljeni ribič je uspešno opravil prvo «žetev». Te- ga ribiča so zatem začeli posne- mati še drugi njegovi tovariši.

V razmeroma kratkem času je postal ves tokijski zaliv veliko polje zelenih alg. Ribiči so se celo sporekli zaradi porazdelit- ve parcel. Ko se je ta alga raz- rasla po vsem tokijskem plit- vem zalivu, so oblasti poraze- lile parcele med posamezne ri- biške družine. Te so začele smot- ro obdelovati svoja polja.

Alge «noris» se bujno razvi- jajo oktobra, že decembra pa ribiči pobirajo zelen pridelek, katerega sušijo v zakurjenih prostorih, potem pa jih upora- bljajo za pripravo najrazličnej- ših jedi, ki veljajo za prave sla- stice in jih uporabljajo celo kot zelo izvrsten nadomestek za čaj.

Vse to kaže, da se vse pre- malo poznamo življenje v mo- rju in oceanih, ki je bogat vir

hrane. Pričakovati pa je, da bodo že čez nekaj desetletij vsi ohmorski narodi pripravljati jedi, ki jih še ne poznamo.

Francoski strokovnjaki v in- stitutu za raziskave v Gif-sur- Yvettu so svojčas objavili zani- mive podatke o tem, kako lah- ko sladkovodne alge prispevajo k zaščiti, zdravljenju in pre- hrani ljudi. V raziskalne na- mene so gojili riže. Znano je, da se hranijo s sladkovodnimi al- gami ličinke žuželk, s temi pa riže. Če se v umetnih ribnikih poveča množina alg, naraste tu- di količina žuželk, in je torej več hrane za riže. Poskusi so dokazali, da se poveča letna zmogljivost umetnega ribnika od 60 do 500 kg rib na hek- tar, če je v vodi dovolj slad- kovodnih alg.

Ameriški hidrobiologi so ugo- tovili, da se v algah nabirajo radioaktivni elementi. To je dragocena lastnost alg, ki bi lahko prispevala k rešitvi pro- blema voda, ki so zastrupljene v velikih atomskih raziskoval- nih središčih.

Sladkovodne alge odpirajo tu- di medicini zanimive možnosti. Odkar je znano, da imajo alge antibiotske lastnosti in da po- spešujejo razmnoževanje celic, proučujejo strokovnjaki mož- nosti uporabe alg v medicini. Po- skuse so delali doslej v glavnem na živalih, na ljudeh pa le v ze- lo omejenem obsegu, čeprav ka- že, da bodo rezultati tudi pri ljudeh dokaj uspešni.

Za razvoj in rast potrebujejo te alge le rudinske soli, zna- čilno zanje pa je, da se na top- lih področjih razmnožujejo po- leti in pozimi enakomerno.

Iz vseh teh raz

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

NAŠE
PERSPEKTIVE

Kljub poletnim počitnicam je bilo letos na sindikalnem področju precej razgibano, ker so bili delavci prisiljeni krčevito braniti svoje pravice in delo. Zasebno podjetje, kot je Felzsegy, pristanišče, ki ga kontrolirajo vladne oblasti in Delavske zadrage, kot podjetje socialnega značaja, so hoteli izkoristiti poletne mesece za svoje protidelavske manevre. Toda delavci se niso dali prekaniti, marveč so takoj odločno reagirali, prav posebno pristaniščniki in nametščenci Delavskih zadrug.

Partija je bila v teh trenutkih vedno ob strani pri zadetih, povedala je svoje mnenje, takoj posegla v nastale spore ter dvignila svoj glas protesta. Razen tega se je morala partija baviti z vprašanjem določene delegacije, ki jo hočejo nekateri krogi poslati v Rim, namesto da bi poslali tako delegacijo, kot je bilo skupno sklenjeno v občinskem svetu.

Tovariši so imeli letos zelo kratke počitnice. Vstili so se aktivni partijske skupščine, veselice tiska in javna zborovanja.

Uspehi nove politike, to je vrzel, ki se je odprla v klerikalnem bloku v Val d'Aosta in na Siciliji so sicer vzbudili velike simpatije, navdušenje in iskrena pričakovanja med silami, ki so nam oddaljene, toda ti uspehi kljub vsemu niso odpravili številnih predsodkov ter niso odtrgali različnih struj od njihovih strank. Če je napravilo zelo mučen vtis v javnosti na celi črti popustljivo stališče dveh neodvisnostnih predstavnikov in dr. Agnietta na seji voditeljev posameznih političnih skupin občinskega sveta, je pa po drugi strani zelo za skrbljujoče tudi dejstvo, da so v našem mestu še vedno velike težave za uresničitev enotnosti vseh sil. In vendar je prav pri nas ta enotnost krvavo potrebna. Dokler se bodo zgrinjali nad mestom oblaki protikomunizma, ne bo mogoče uspešno braniti našega gospodarstva in mesto bo ostalo brez solidne perspektive za bodočnost.

Predajati se protikomunizmu pomeni za Trst bolj kot za katero koli drugo mesto, dopuščati proces propadanja našega gospodarstva, pomeni dopuščati postopen padež življenjske ravni, deklariranje delovne sile. Protikomunizem pomeni pri nas izvajanje najhujših grobih diskriminacij na delovniščih, kar škoduje delavcem, uradnikom, tehnikom in profesionistom, ker se na ta način zavira naravni in normalni razvoj proizvodnih sil.

Tako stanje ne more trajati v nedogled. Položaj se danes spreminja, ta

ko v svetu kot v Italiji in tudi v Trstu bodo morali imeti zunanji dogodki vedno večji odraz. Tudi bodoči sestanek med najvišjimi predstavniki zahodnega sveta in Sovjetske zveze, bo moral pač imeti v Trstu ugodne posledice. Pomagal bo premakniti z mrtve točke zakoreninjenega trdovratnega stališča in jih približati stvarnim perspektivam, ki se bodo morale odpreti našemu pristanišču in vsem sorodnim dejavnostim.

Akcija partije se mora v takem položaju in s temi perspektivami nujno razširiti in partija se mora utrditi. Stiki tovarišev se morajo razširiti še bolj izven celice, krožka in sekcije: prodreti morajo globlje v tovarno, vsa delovišča, okraje in vasi, z diskusijo in pogovorom z vsemi delavci, s prebivalci vseh političnih mišljenj.

Na ta način bomo dali zaleta tej fazi kampanje tiska, potrudili se bomo bolj za širjenje naših listov in nabiranje prispevkov, zaključili sekcije veselice in mobilizirali vse sile za pokrajinski festival. Tako bomo okrepili partijo, nene akcije in politične pobude ter prišli z novim zaletom do bodočih važnih etap, kot sta obnavljanje izkaznice za prihodnje leto in kongres federacije, v vidiku vsedravnega kongresa naše partije.

PAOLO SEMA

Tovarišu
Venčku
na mnoga
leta!

Tovariš Krečič Venček iz Barkovlj slavi v nedeljo 6. t. m. svojo 60-letnico. Vodstvo na se federacije, sekcija KPI v Barkovljah, množične organizacije, tovariši, prijatelji in znanci, ki poznajo Venčka kot predanega tovariša, organizatorja in voditelja v borbah za pravično stvar delovnega ljudstva ob 60. obletnici iskreno čestitamo in iz vsega srca želimo, da bi lahko dal tudi v bodoče, kot doslej, svoj veljavni in ne sebični doprinos za delavski razred.

Tovariš Venček, na mnoga in vesela leta!

Vodstvo
DZ preklicalo
11 odpustov

V torek je bil na Uradu za delo končno dosežen sporazum glede 11 odpustov, ki jih je imelo v načrtu vodstvo Delavskih zadrug. Slednje je sprito odločeno nastopiti nametščenci in sindikatov odstopilo od svojega prvotnega namena in se odpovedalo odpustom. Zato pa bo skrajšalo delovni urnik vseh delavcev na osrednjem sedežu na 5 ur dnevno. Odpustili bodo enega delavca, ki je že v pokoji, kateremu pa bo zadruga plačala dodatek k pokojnini. Odpustili bodo tudi dve ženski, ki pa bosta ostali v službi dokler ne bosta dobili druge zaposlitve.

Važen del sporazuma je tudi obveza, ki jo je prevzelo vodstvo zadrug, da se bo v bodoče, predno bo pripravilo kakršen koli ukrep, ki se tiče delovnih odnosov, vedno pogajalo s sindikalnimi organizacijami. Podpisani sporazum mora še odobriti upravni odbor zadrug.

Dosežen sporazum, ki je prečel 11 odpustov je nedvomno uspeh odločne borbe, ki so jo

vodili nametščenci Delavskih zadrug, vendar pa ostane še vedno odprto vprašanje 2,5% povška plač in med, ki so ga prejeli že skoro vsi delavci trgovinske stroke.

Odprto je tudi vprašanje izračuna nekaterih zadržanih prodajal v zasebno režijo. Upravni odbor ima namreč to reorganizacijo že več časa v načrtu in če je ni še izvedel, je brez dvoma zasluha odločnega nastopa nametščencev, ki povsem upravičeno nasprotujejo takim samovoljnim ukrepom. O kakršni koli reorganizaciji Delavskih zadrug imajo vendar pravico odločati člani preko takega upravnega odbora, ki ga bodo sami izvolili.

Vladni komisar je odločil, da bodo volitve novega odbora v teku letošnjega leta. Zato zglede tembolj čudno, da se sedanjim upraviteljem tik pred prenehanjem mandata, ki jim ga itak niso dali člani, tako polegajo za "reorganiziranje" Delavskih zadrug.

Občinski svet
v Miljah soglasno zahteva
ukrepe za gospodarstvo

V ponedeljek je imel občinski svet v Miljah izredno sejo, ki je bila posvečena izključno razpravi o gospodarskem položaju v občini in najavljenej odpuštil v ladjedelni Felzsegy.

Po uvodnih besedah in podrobni obrazložitvi s strani predlagatelja svetovalec Rohba, je občinski svet soglasno odobril posebno resolucijo, ki jo objavljamo v izveščju.

Resolucija uvodoma objasnjuje, da se je občinski svet sestel na prošnjo mestnega odbora za zaščito miljskega gospodarstva. V sedmih točkah so nato zapisane naslednje zahteve občinskega sveta:

1. upoštevajoč resne gospodarske razmere v občini naj ravnateljstvo ladjedelnice Felzsegy opusti svoj namen o napovedanih odpustih. Ladjedelnica je namreč prejela nova naročila in vladni komisar je obljubil naročilo gradnje nove ladije za približno 100 milijonov lir.

2. vladni komisar naj pospeši dodelitev pomorskih prog med

- ◆ Odobrena resolucija
- ◆ Proti odpustom v Felzsegyju
- ◆ Poziv tržaškemu občinskemu svetu

Trstom in Istro, kar bi omogočilo naročilo vsaj dveh novih ladij omenjeni ladjedelnici.

3. ladjedelnici Sv. Roka naj se zagotovi neprekinjeno obratovanje, da se preneha s sedanjim položajem, ko morajo biti delavci cele mesece brez dela. Zadostna naročila je treba poskrbeti tudi drugim ladjedelnicam ter odpraviti pojav dopolnilne blagajne.

4. preprečiti je treba vsako krčenje miljskega občinskega proračuna ter preprečiti zvišanje taks in davkov.

5. poziva se tržaški občinski svet, naj da pobudo skupno z miljskim za skupen sestanek vseh občinskih uprav, da se sestavi in